

Kirkonpalvelija² 2019

Joukkuepeliä

Minulla on ollut ilo olla Kirkon Alat ry:n jäsenenä STTK:n edustajistossa parisen vuotta. Kun on yksi noin 60:stä, ei ole paljon sananvaltaa, mutta ei tarvitsekaan. Kokoukset, joita on kaksi vuodessa, ovat olleet antoisia ja niihin on liittynyt seminaariosuus, jossa on ollut mielenkiintoisia osallistujia ja alustajia arkkikiispasta ministereihin. Kuten asiaan myös kuuluu, STTK:n puheenjohtaja Antti Palola on pitänyt työmarkkinakatsauksen.

Kun viimeksi edustajisto kokoontui toukokuussa, oli Antti Palolalla vielä enemmän sanottavaa kuin aikaisemmin ja ehkä sananvalinnatkin olivat vähän värikkäämpiä kuin aiemmin. Takana on kai jossain määrin hankala hallituskausi ammattiyhdistysliikkeen kannalta ja uudelta hallitukselta odotetaan siinä mielessä parempaa.

Tulevista työmarkkinaneuvotteluista Antti Palola odottaa vaikeita. Neuvottelujakso on pitkä: teollisuudessa neuvotellaan (ja sovitaan) jo syksyllä kun taas julkinen puoli menee reilusti ensi vuoden puolelle. Lisäksi talouden kasvu näyttää myös hieman hidastuvan. Kirkon uuden sopimuksen neuvottelemisesta (ja sopimisesta) ei varmasti siitäkään tule helppoa. Kirkon Alat ry:n vahvuuksiin onneksi kuuluu erinomaisen taitavat ja kokeneet neuvottelijat, jotka ihan itse istuvat neuvottelupöydässä. Kyllä meidän liittoon tosiaan kannattaa kuulua!

Kaikki suomalaiset eivät seuraa urheilua eivätkä edes jääkiekkoa, mutta ei tarvitsekaan. Itse kuitenkin katson jääkiekkoa televisiosta ja käyn myös kaukalon laidalla. Takana on minulle niin hieno kiekkokevä, että se ei tule toistumaan. Se alkoi paikallisesti, kun Espoon Blues voitti naisten Suomen mestaruuden ja sitten meillä Espoossa pelattiin naisten MM-kisat, joissa Suomen naiset ylittivät odotukset pelaamalla loppuottelussa. Sen jälkeen nuoruusvuosi HPK yllätti kaikki voittamalla miesten Suomen mestaruuden ja lopuksi tuli vielä se Suomen miesten sensaatiomainen maailmanmestaruus.

Kuva: KP

Kaikkia noita neljää menestystä yhdistää se, että ne olivat nimenomaan joukkueiden voittoja. Kaikki neljä joukkuetta olivat enemmän kuin yksilöiden summa. Ammattiyhdistysliike on myös joukkuepeliä, vaikka tietysti aivan erilaista kuin jääkiekko. Meidän joukkueeseen kuuluu, kun on liiton jäsen. Jokainen jäsen on joukkueelle yhtä tärkeä. Kirkon Alat ry on joukkueena enemmän kuin yli 5000:n jäsenemme summa. Yhdessä olemme vahvempia.

Kirkonpalvelijoille joukkuepelaaminen on luontevaa. Muuten niissä työtehtävissä ei pärjää. Siksi Kirkonpalvelijat ry on niin tärkeä ja iso osa koko Kirkon Alat ry:n joukkuetta. Minulla on erityinen kunnia osallistua juhannuksen jälkeen yhdistyksen opinto- ja koulutuspäiville sekä yhdistyksen jäsenenä että liiton hallituksen puheenjohtajana. Nähdään Lahdessa!

*Antti Ruuskanen
Kirkon Alat ry, puheenjohtaja*

JUHANNUSPÄIVÄ

Erämaasta kantautuu Johannes Kastajan karhea ääni.
Anna meidän kuulla se kahden vuosituhannen takaa.
Herätä keskuuteemme yhä edelleen niitä, jotka raivaavat
sinulle tietä tämän ajan keskellä.
Anna meidänkin tarttua työhön, jotta sinun
valtakuntasi saisi levitä kaikkien kansojen keskuuteen.

Elämän lunnaat (Ps. 49: 8-10, 16)

Suomalainen kesä on parhaimmillaan. Lapissa vietetään yöttömän yön ajanjaksoa eli aurinko ei laske eikä nouse. Valoisaa aikaa riittää. Pimeyden määrä on pienimmillään. Aurinkoinen ja lämmin sää tekee monella tavalla meille hyvää. Valoisassa säässä ihminen jaksaa ahertaa päivittäisiä askareitaan. Toisaalta tuollaiset olosuhteet vaikuttavat muutamien ihmisten tekemiin kyseenalaisiin ratkaisuihin ja päätöksiin. Seuraukset ovat tällöin kaikkea muuta kuin hyviä.

Kaikista ratkaisuista seuraa aina jotakin: joko hyvää tai pahaa. Nykyiselle ajalle on ominaista ajattelumalli, jossa ihminen kuvittelee voivansa hallita elämässään kaikkea mahdollista. Näinhän elämän todellisuus ei toimi. Tällaisessa elämänmallissa ihminen on nostettu ”jumalan” asemaan. Tässä tilanteessa on hyvä pysähtyä ja kysyä itseltään: kuka on luonut elämän?

Kristillisen ajattelun mukaan Jumala on luonut ihmisen. Hän on aikanaan puhaltanut ihmiseen hengen ja näin ihmisestä on tullut elävä sielu. Ihminen ei voi esittää mitään sellaista, millä voisi käydä kauppaa Jumalan kanssa. Ihmisolennolla ei ole sellaisia lunnaita antaa Luojalles, joilla hän voisi lunastaa itsellensä taivasosuuden. Sama asia kuvataan Psalmissa 49 näin: ”Elämän lunnaat ovat liian kalliit, ne jäävät iäksi maksamatta.”

Jumalalla on olemassa sellaiset lunnaat, joilla Hän voi lunastaa ihmisen vapaaksi kaikista synneistä ja helvetin kauhuista. Nämä elämän lunnaat Hän maksoi uhratessaan oman Poikansa Jeesuksen Kristuksen Golgatan ristillä. Tässä pääsiäisen ilosanomassa on maksettu todelliset elämän lunnaat jokaisen ihmisen puolesta. Siinä on samalla piirretty selkeä reitti ja päämäärä kaikelle sille, mistä elämässä on lopulta kysymys. Ihminen on kahden maailman kansalainen ja samalla jo nyt taivaan valtakunnan perillinen. On kysymys siitä, haluaako ihmisolento tarttua tähän tarjoukseen. Ihmisen pelastus perustuu elämän lunnaisiin ja armon osallisuuteen.

Psalmi tiivistää elämän salaisuuden ja sen merkityksen tällä tavalla: ”Mutta henkeään ihminen ei voi lunastaa, ei hän voi käydä kauppaa Jumalan kanssa. Elämän lunnaat ovat liian kalliit, ne jäävät iäksi maksamatta. Ei ihminen elä ikuisesti, ei hän välttää hautaa. Mutta Jumala lunastaa minut, hän tempaa minut tuonelan otteesta.”

*Keijo Toivanen
Kunniasuntio
Rovasti*

Kirkon kuvapankki / Lahden seurakuntayhtymä. Kuvaa ja Markku Lehtinen.

Kesäiset terveiset Hämeenlinnasta!

Kesän lopulla, elokuussa tulee kulu-neeksi kaksi vuotta siitä kun jäin pois työelämästä ja myöhemmin samana syksynä eläkkeelle. Ihmiset kyselivät mitä aion tehdä työelämän jätettyä-ni. Kerroin, että osan elämästäni tulee täyttämään mökkeily, patikointi, tulilla istuminen ja muu luontoon liit-tyvä sillä ”luontoilu” on minulle rakas harrastus.

Muutama vuosi sitten innostuin seuraamaan lintuja. Vähitellen lintu-lajit alkaa tulla tutuiksi. En kerää mi-tään bongauspisteitä, kuten aktii-viharrastajat tekevät, seuraan vain mielenkiinnosta. Lähiseudun lintu-tornit on tullut tutuiksi. Niillä käy mu-kavia ihmisiä, vieraita tervehditään mennen tullen kuten patikointipo-luillakin. Lintuihmiset jakavat auli-si vinkkejä eivätkä panttaa havain-tojaan.

On sykähdyttävää kuulla keväällä ensimmäisen kerran kurjen voimakas

alkuvoimainen huuto. Toisaalta syk-syllä tunnen haikeutta kun kurkiaur-at tasaisin väliajoin sinisellä taivaal-la lentävät kohti etelää. Näenkö ni-den tuloa seuraavana keväänä...Hie-no kokemus on myös joutsenparin yli-lento matalalla trumpetit soiden! Tai aamulla mökille ajaessa joutsenpari on lähipellolla ruokailemassa. Kun il-lalla lähden kotiin sama pari on pel-lolla edelleen.

Lintutornilla seurasin äskettäin mielenkiintoista näytelmää. Lokit ja muut linnut piti kovaa meteliä. Meta-kan aiheutti sääksi joka oli saapunut paikalle. Sääksi kaarteli hetken jär-ven yläpuolella kunnes syöksyi alas ja nappasi kalan. Toiset linnut pyrki tietysti saaliinjaolle, mutta sääksi pi-ti pintansa ja lähti usean kilometrin päässä olevalle pesäpuulleen, ihmis-ten tekemälle tekopesälle.

Entä sitten patikointi...Kotikaupun-ki antaa siihen hyvät mahdollisuu-

det. Löytyy reittejä ja polkuja lähden sitten reppu selässä tai pelkällä vesi-pullolla varustautuneena. Metsäpo-luilla mieluiten liikun, sinne ei välttä-mättä kuulu autojen äänet, kaupun-gissa niitä kuuluu tarpeeksi muuten-kin. Metsässä tuulen humina, palo-kärjen huuto, tikan koputus tai pei-pon viserrys on parasta musiikkia!

Lähiretkeilyn lisäksi minun täytyy aika ajoin päästä pohjoisen tuntureil-le. Pyhä-Luoston kansallispuisto on suosikkikohteeni. Olen siellä kuruissa ja keroilla saanut useasti liikkua. Tun-turijonon korkeimmalta huipulta, Noi-tatunturilta kirkkaalla ilmalla voi näh-dä sadan kilometrin päähän. Se het-ki siellä ylhäällä, tuulen tuivertaessa on aina sykähdyttävä ja ainutkertai-nen kokemus. Mikä on ihminen tämän kaiken keskellä?

Minun ”luontoiluun” kuuluu oleel-lisena osana tulilla istuminen. Yksin, puolison kanssa, ystäväpariskunnan kanssa tai osana retkiryhmiä. Kun lähden yksin pakkaan reppuuni kahvit termokseen, hyvät voileivät ja vähän makkaraa. Tulitikkuja ja retkikirves-tä unohtamatta! Ajan autolla metsä-tien päähän josta kävelen tuttua pol-kua nuotiopaikalle keskelle metsää. Sytytän tulet, katselen tulta ja ren-toudun. Saatan istua siinä pari tun-tia omien ajatusteni kanssa seurana-ni vain käpytikka läheisessä männys-sä. Sinne ei kuulu mistään mitään häi-ritsevää eikä kukaan tiedä minun ole-van siellä. Se on hieno kokemus eikä sitä makseta rahalla.

Luonnossa koen oman pienuute-ni ja Jumalan suuruuden. Luonto ja metsä ei ole minulle kirkko koska olen vanha kirkonmies! Rauhoittumi-sen, hiljentymisen ja ihmettelyn paik-ka se kyllä on.

Hyvät Kirkonpalvelijat toivon teil-le hyvää ja siunausrikasta kesää ja upeita luontokokemuksia!

Osmo Nissi

Tervetuloa Lahteen!

Lahti on yksi valtakunnallinen autoliikenteen solmukohta. Täältä on helppo liikkua niin pääkaupunkiseudulle kuin Tampereen, Mikkelin tai Kouvolan suuntaan. Suhteellisen läheinen sijainti itään on aikanaan tuonut väestöä sodan jälkeen Lahden seudulle. Suuret tehtaat Asko, Isku, Upo, Oululainen, Luhta, Järvisen suksitehdas, Lahden lasitehdas ja monet muut yhtiöt toivat vaurautta seudulle usean vuosikymmenen ajan. Yhä edelleen Lahti kokoaa ihmisiä taajamaan läheisistä maakunnista kaupungistumisen nopeutuessa. Nopea junayhteys Helsingin ja Pietarin välillä mahdollistaa osaltaan työmatka- ja turistiliikennettä.

Kansainvälisesti Lahti tunnetaan erityisesti suurista urheilukisoistaan, hyppymäet ja kaksi suurta radiomastoa ovat kaupungin näkyviä maa-merkkejä. Kaunis Vesijärven ranta-alue on paikallisten asukkaiden suo-

siossa hyvien virkistysmahdollisuuksien vuoksi. Ristinkirkko on suosittu turistinähtävyys ja rauhaista hiljentyminen paikka kaupungin liepeillä. Kaunis puisto kirkon ympärillä on kesäisin suosittu levähdyspaikka.

Meidän työhistoriamme aikana kuntien ja valtioiden työntekijätaakka on kasvanut, sillä kaikkia virkoja ja toimia ei ole täytetty eläkkeelle siirtyneiden jälkeen. Toisaalta joistakin kiinteistöistä on saatettu luopua, sillä seurakunnassa kävijöiden määrän on alentunut läpi valtakunnan. Ehkäpä jossakin määrin turhaa työtäkin on jätetty pois tai uudenlaisia työtehtäviä lisätty. Tietotekniset vaatimukset ovat kasvaneet ja monenlaista murrosta on seurakunnissa yleisesti ollut lähivuosikymmenten aikana. Tähän murrokseen tämänvuotinen aiheemme, työhyvinvointi, pyrkii antamaan käyttökelpoisia työkaluja. Itsenäisesti voimme vaikuttaa

joihinkin asioihin ja hyvä työtoveruus on antoisa voimavara. Monet seurakunnat tarjoavat jo nyt mahdollisesti liikuntaseteleitä, retriittiin osallistumismahdollisuuksia, yhteisiä retkiä, hiljentymishetkiä työn lomassa, työnohjaukseen osallistumismahdollisuuksien ja monia muita vaihtoehtoja. Toivottavasti työnantajapuoli panostaa jatkossakin voimakkaasti tähän osaluueeseen, se voi olla kiireen keskellä arvokas kokemus arvonnasta.

*Sydämellisesti tervetuloa
Mari Antila ja Juha Salmela*

Kirkon kuvapankki / Lahden seurakuntayhtymä. Kuvaaja Markku Lehtinen.

Tavataan Lahdessa

Tervetuloa Päijät-Hämeeseen, Lahteen. Lahden täydellinen sijainti Vesijärven rannalla, kaiken keskellä on oiva paikka kokoontua eri puolilta Suomea Kirkonpalvelijoiden opinto- ja koulutuspäiville.

Lahdesta löytyy täydellinen cocktail suomalaisen mielenmaisemaa. Kuuluuhan valtaosa suomalaisista henkisesti joko hämäläisiin tai karjalaisiin. Käytännössä siis suurin osa suomalaisista on henkisesti lahtelaisia. Sijoittuihan Lahteen 1900-luvun puolivälissä runsaasti Karjalanevakoja.

Koulutuspäivien lomassa kannattaa tutustua Vesijärven satamaan - lahtelaisten kesäolohuoneeseen. Se sijaitsee noin 10 min. kävelymatkan päässä keskustasta.

Sataman laivaravintolat ja kahvilat terasseineen on ihan must Lahden kävijälle. Satamasta löytyy myös entiseen juna-asemarakennukseen sisustettu Kahvila Kariranta ja samassa rakennuksessa sijaitseva käsityömyymälä Ulpukka.

Satamassa sijaitseva taidonnäyte on myös Sibeliustalo, jossa yhdistyy historiallinen puusepäntaide ja moderni arkkitehtuuri.

Vähän erilaisista nähtävyyksistä kannattaa tutustua myös Hennalan kasarmialueella sijaitsevaan rock-museoon; Apulandia-kahvila-museoon, josta vastaa itse Apulanta yhte. Se on auki viikonloppuisin klo 11-17. Samalta alueelta löytyy myös sotilaslääketieteellinen museo. Todella mielenkiintoinen nähtävyys.

Näin Hollolan seurakunnan johtavana suntiona toimiessani en malta olla mainitsematta myös oman seurakuntani nähtävyyksiä: Hollolan komeaa keskiaikaista kirkkokoa ja sitä ympäröivää kirkonkylää nähtävyyksiin sekä Salpakankaan kuntakeskuksessa sijaitsevaa 2010 valmistunutta Sovituksenkirkkoa.

Päivien yleisteenä on työhyvinvointi. Työhyvinvointi syntyy työn arjessa ja se kohdistuu ensisijaisesti henkilöstöön, työympäristöön, työyhteisöön, työprosesseihin ja johtamiseen. Hyvin suunnitellut investoinnit työhyvinvointiin voivat maksaa itsensä moninkertaisesti takaisin.

Olemme koonneet päivien ohjelmaan monipuolisia luentoja teeman ympärille sekä pienen taukojumppatuokion istumisen vastapainoksi ja

vinkeiksi kotiin ja työpaikalle viemiseksi.

Toivomme perinteisesti auringonpaisteen suosivan päiviämme ja toivotamme jokaisen lämpimästi tervetulleeksi Lahteen.

*Juhlatoimikunnan puolesta
Arja Auranen
toimikunnan pj.*

Ammattitutkintoa suorittamassa

Opiskelun yhtenä kulmakivenä on ollut se, että opiskelijoiden toiveita oppimisen suhteen kuunnellaan ja toteutetaan yhteistyössä muun muassa oppimiskäyntien muodossa. Maarian kirkossa esimerkiksi harjoitelimme arkunkantotekniikkaa, Pyhän Ristin kappelissa tutustuimme krematoriotyöskentelyyn ja Kärsämäen hautausmaalla puolestaan hautapaikan mittaamiseen ja kaivamiseen.

Opiskelu on tuonut uusia näkökulmia ja inspiraatioita suntion monipuolisiin tehtäviin. Tietotaito on kasvanut, ja myös kirkkokuntaakohtaiset erot ovat tulleet selvemmiksi. Ymmärryksemme on lisääntynyt saatuaamme syventävää tietoa hautausustoimiston tehtävistä. Moni tuntio tulee työssään tarvitsemaan yhteistyötä hautausoimistojen kanssa, mihin opiskelu valmistaa erinomaisesti. Opiskelulla on ollut kaiken kaikkiaan merkittävää hyötyä verkostoitumisen suhteen erityisesti Turun alueella työskenteleville.

Opiskelijaryhmämme koostuu erilaisista taustoista tulevista eri-ikäisistä ihmisistä, joista kaikki ovat alanvaihtajia. Opiskelun kautta olemme saaneet tutustua erilaisiin ihmisiin, joihin emme olisi muuten tutustuneet. Jokaisella on tuotavanaan omia käytännön työelämän kokemuksiaan, mitkä ovat tehneet opiskelusta rikastuttavampaa ja mielekkäämpää.

Olemme kokeneet hyvänä sen, että varsinaisen opiskelun lisäksi olemme päässeet toimimaan myös oheistehtävissä kuten pitäneet aamuhartautta ja avustaneet opiston lattarimessussa, mistä kokemuksemme ovat olleet hyvin positiivisia. Opiskelujen vastapainoksi saimme pitää yhteisen sauna- ja pitsailan opistolla.

Suntiot työtehtävät vaihtelevat työpaikoittain, joten on ollut rikasta tutustua myös sellaisiin tehtäviin, jotka eivät kuulu omaan työnkuvaan työpaikalla, kuten hautausmaan hoitaminen tai siivoustyö. Opiskelu mahdollisti myös hygieniä- ja ensiapupäätösten suorittamisen, mistä on hyötyä niin suntion työssä kuin muutenkin elämässä.

Kaiken kaikkiaan seurakunta- ja hautauspalvelualan ammattitutkinnon suorittaminen on ollut mielestämme käytännönläheistä ja onnistunutta. Opettajat ovat innostavia ja asiansa osaavia. Lähiopetusta on ollut yleensä kolmen päivän jaksoissa kuukausittain, ja oheismateriaa-

li on saatavissa usein myös sähköisesti. Näin ollen opiskelu on myös joustavaa, ja lähiopiskelua on ollut oikein hyvässä suhteessa työpaikalla tapahtuvaan työssäoppimiseen nähden. Lähiopiskelun lisäksi tutkintoon sisältyy kirjallisia työkirjatehtäviä tutkinnon eri osa-alueista. Tehtävät haastavat tutustumaan ammattitaitoon, minkä johdosta tietotaito lisääntyy myös tällä tavoin.

Juuso Sorell

Juuso Sorell Pori
Jesse Pasonen Kokemäki
Turun Kristillinen Oppilaitos

Kuva: KP

Kuva: KP

Kuva: KP

Kirkonpalvelijat ry:n OPINTO- JA KOULUTUSPÄIVÄT Lahdessa 25.–26.6.2019

– Työhyvinvointi –

TIISTAI 25.6.2019

- 8.00 Tulokahvit ja ilmoittautuminen**
* Solo Sokos Hotel Lahden Seurahuone
Päijätsali, Aleksanterinkatu 14, Lahti
- 9.00 Kesäpäivien avaus**
* Päijätsali **571:1–4**
* Arja Auranen, yhdistyksen varapuheenjohtaja
* Puheenjohtaja Antti Ruuskanen, Kirkon alat ry
* Toiminnanjohtaja Paula Aaltonen, Kirkon alat ry
* Kirkkoherra Miika Hämäläinen
Keski-Lahden seurakunta
- 10.00 Tukea antava sielunhoito
kirkonpalvelijan työväläneenä**
* Päijätsali **338: 1,2**
* Keijo Toivanen, kunniasuntio, rovasti
- 11.30 Lounas**
* Solo Sokos Hotel Lahden Seurahuone **472: 1**
Hämesali, 2. kerros
- 13.00 Vuorovaikutus & sosiaaliset taidot
työelämässä** **928**
* Mira Vorne, teologi, opettaja
* Solo Sokos Hotel Lahden Seurahuone
Päijätsali
- 14.30 Kahvit**
* Solo Sokos Hotel Lahden Seurahuone, Kahvitori
- 15.00 Ajanhallinta ja motivaatio**
Luento 45 min./ Jumpattuokio 15 min.
* Tuomo Nurminen, Liikunnanohjaajien esimies
Liikuntakeskus Pajulahti
* Solo Sokos Hotel Lahden Seurahuone
Päijätsali
- 16.30 Vuosikokous**
* Solo Sokos Hotel Lahden Seurahuone
Päijätsali, Aleksanterinkatu 14, Lahti
- 18.00 Päivällinen**
* Solo Sokos Hotel Lahden Seurahuone
Hämesali, 2. kerros

KESKIVIIKKO 26.6.2019

- 9.00 Viikkomessu**
* Ristinkirkko, Lahti
* Kirkkoherra Miika Hämäläinen
Keski-Lahden seurakunta
- Kirkkoesittely**
* Ristinkirkko, Kirkkokatu 4, Lahti
Mari Antila, Juha Salmela
suntio-vahimestarit
- Valokuvaus**
* Ristinkirkon edusta
- 11.30 Lounas**
* Solo Sokos Hotel Lahden Seurahuone
Hämesali, 2. kerros
- 12.30 Tärkeintä työssä ei ole rakkaus tai onni, vaan rauha**
* Risto Kaakinen, sotilaspastori, työnohjaaja **581**
* Solo Sokos Hotel Lahden Seurahuone, Päijätsali
- 14.00 Kesäpäivien päätös**
* Solo Sokos Hotel Lahden Seurahuone, Päijätsali
* Seuraavat opinto- ja koulutuspäivät
23.–24.6.2020, Helsinki
- 14.30 Lähtökahvit** **341b**
* Solo Sokos Hotel Lahden Seurahuone,
Kahvitori

Vuorovaikutus, riippuliittoa vai suojuoksua?

Yhden kanssa juttu luistaa heti kuin vanhoilla tutuilla. Toisen kanssa tärinoiti tuntuu lähinnä tervassa räpimiseltä. Onko vika minussa, hänessä vai olosuhteissa? Vai olemmeko yksinkertaisesti ylitscpääsemättöman erilaisia?

Ihmisen aivojen toimintamekanismit ovat tänään samanlaiset kuin kymmeniä tuhansia vuosia sitten. Ihminen toimii älypuhelinien, robotti-autojen ja pilvipalveluiden maailmassa ikaikaisten vaistojen varassa. Ne vaikuttavat myös kaikkeen kanssa käymiseen toistemme kanssa.

Sanoilla on tässä kanssakäymisessä yllättävän pieni merkitys. Jopa 90% ensivaikutelmasta muodostetaan ilmeiden ja eleiden, katseen ja äänensävyin, asennon ja välimatkan, ulkoisen olemuksen perusteella. Annan jatkuvasti tiedostamattomia viestejä itsestäni ja tulkitseen muiden eleitä huomaamattani.

Sosiaalinen ihminen ei välttämättä ole sosiaalisesti taitava. Sosiaalinen ihminen hakeutuu herkästi toisten seuraan, mutta sosiaalisesti taitava osaa kuunnella ja antaa tilaa, olla empaattinen ja helposti lähestyttävä. Sosiaalisesti taitava osaa myös jämäkästi ja rakentavasti asettaa rajoja, toimia eettisesti oikein. Lohdullista on se, että vaikka sosiaalisuus on yleensä synnynnäistä, sosiaaliset taidot voi oppia myöhemminkin.

Kuva: Jorma Ikonen

Sosiaalisesti taitava herättää luottamusta. Luottamus onkin hyvän vuorovaikutuksen perusedellytys. Erilaisuutemme ja erilaiset elämäntilanteemme menettävät merkityksensä, jos pidämme omia ja toistemme mielipiteitä ilmaisemisen ja kuuntelemisen arvoisina. Luotamme siis sekä itseemme että toiseen. Parhaimmillaan vuorovaikutus on erilaisten näkemysten jakamista, yhteisen ymmärryksen kehittämistä, vastavuoroista ja tasa-arvoista osallistumista, läsnäoloa ja kuuntelua. Tavoitteenä ei olekaan yksimielisyys vaan ymmärtäminen.

Miten ilmaisemme itseämme ja tulkitsemme toisiamme, riippuvat kuitenkin henkilökohtaisesta luonteesta, temperamentista, luonteen vahvuuksista, asenteista, kokemuksista, uskomuksista, peloista, olettamuksista, mieltymyksistä, arvoista, tavoitteista, elämäntavomuksesta, elämäntymmistä, kasvatukselta ja jopa ajasta ja paikasta, jossa elämme.

Näistä ominaisuuksista rakentuu monimutkainen yksilöllinen kokonaisuus, jollaista ei ole kenelläkään toisella. Oma mielikuvani tästä kokonaisuudesta on todennäköisesti aivan toinen kuin muiden kuva minusta. Minäkuva ohjaa sosiaalista elämäni. Hyvä minäkuva johtaa avoimeen ja rohkeaan kanssakäymiseen. Negatiivinen minäkuva johtaa varautuneeseen ja välttelevään vuorovaikutukseen.

Mm. näihin kysymyksiin sukellamme 25.6. Toivottavasti päivämme on vuorovaikutuksellista ja heittäytyvää, yhdessä rakennettu.

*Näkemisiin, pohdiskelemisiin
ja toistemme ymmärtämisiin,
Mira Vorne*

P.S. toiveita ja kysymyksiä voit lähettää myös etukäteen osoitteeseen mira@miravorne.fi

2. SUNNUNTAI HELLUNTAISTA

Herrani ja Jumalani, näet että haluaisin elämältä paljon.

Ohjaa minua niin, että en unohtaisi, mitä rikkauksia sinulla on jaettavanasi.

Anna minulle se armo, että ymmärtäisin jakaa sinulta saamaani hyvää lähimmäisilleni.

Seurakunnan virasta vapaaehtoistyöhön

Armonvuosi 2017 on päättymässä. Uudenvuoden aattohartaus on loppunut, kirkko siistitty, kynttilät sammu-tettu ja vuodenvaihteen kellonsoitto ohjelmoitu soittolaitteelle. Istun ensimmäiseen penkkiriviin, paikkaan jossa niin monesti ennenkin olen istunut pyytämässä siunausta kätteni työlle. Nyt istun siinä yli kaksi vuosikymmentä kestäneen sution urani viimeisenä iltana. Ristin käteni ja kiitan kaikista niistä vuosista ja töistä, joilla olen saanut palvella Jumalaa ja seurakuntaa. Lähtiessä kävelen keskikäytävää pääovelle ja tuttuun tapaani käännän katseeni hetkeksi alttaritauluun. Näppäilen hälytykset päälle ja suljen oven. Haikein mielin ja miettein kuljen yli kirkkopihan. Yksi vaihe elämässäni on peruuttamattomasti ohi.

Olen usein miettinyt minkälaisen jäljen jätän itsestäni ja mikä elämässäni on tärkeää. Miten voisin tuottaa iloa itselle ja lähimmäisille, niillä tiedoilla ja taidoilla, joita olen lahjaksi saanut. Vapaaehtoistyö on aina tunnut niin sanotusti omalta.

Viisikymmenluvulla syntyneenä olen oppinut tekemään talkootyötä

ja auttamaan niitä, jotka apua tarvitsevat, elikkä se tulee jo niin sanotusti kodin perintönä. Mielestäni kristityn elämän ja toiminnan perusohjeena onkin kultainen sääntö *”Kaikki minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää te heille.” Matt. 7:12*

Jeesuksen opetuksen mukaan kaikkien tulee auttaa toisiaan parhaansa mukaan. *”Hoivatkaa sen tähden toinen toistanne, niin kuin Kristus on teidät hoivaansa ottanut, Jumalan kunniaksi.” Room. 15:7 (vanha käännös)*

Vapaaehtoistyöntekijöinä voimme kaikki palvella omien tietojemme ja taitojemme mukaan, mitään erityisosaamista ei tarvita. Vapaaehtoistyötä on kaikki se työ ja palvelus, joka tehdään lähimmäisen hyväksi omasta vapaasta tahdosta. Paremminkin voisi puhua lähimmäisenrakkaudesta. Apu alkaa aina asenteesta: osaan, haluan, uskallan antaa osan ajastani ja työstäni yhteiseen hyvään. Joku on hyvä leipomaan, toinen laulamaan, kolmas kutoo sukkia ja askartelee, neljäs on hyvä ”multasormi” jne. Itse sutiona ollessani olin kiitollinen aina, kun joku esimerkiksi tarjosi puutarhastaan kukkia kirkon koristeluun.

Vapaaehtoistyössä olemme osa kokonaisuutta ja yhteisöä. Antaessamme aikaamme ja työtämme, saamme itse paljon takaisin ja elämämme rikastuu monin tavoin. Yhdessä olemme vahvoja. Pienistä puroista ne suuretkin virrat syntyvät. Mukana voi olla sen verran kun itsestä tuntuu hyvältä, omien kykyjen ja aikataulujen mukaan.

Vapaaehtoisten joukkoon mahtuu aina uusia tekijöitä, ja voitkin löytää itsellesi sopivan tavan osallistua edelleen seurakunnan toimintaan. Jos sinusta tuntuu, että järki juoksee ja jalat kantavat, mutta tekemistä puuttuu tervetuloa mukaan palvelemaan.

Auta, että lahjojasi aina jaamme iloiten. Voita itsekkyyden luonto, mura sydän kivinen. Näytä, Jeesus, paistaessa hyvytyesi auringon: jos on autuasta saada autuaampi antaa on. Vk. 432:2

*Toivotan kaikille kirkonpalvelijoille aurinkoista kesää
Kaarina Yli-Somero*

Tukea antava sielunhoito kirkonpalvelijan työvälineenä

Kirkonpalvelijan työtehtävät ovat nykyisin hyvin moninaiset. Näiden tehtävien keskellä kirkonpalvelija joutuu välillä miettimään, miten pitäisi toimia, jotta ihmiset tulisivat oikealla tavalla kuulluiksi ja ymmärretyiksi.

Työpaineita saattavat lisätä toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset viimeisten kymmenen vuoden aikana. Seurakuntalaisten määrä on vähentynyt ja kirkon taloudelliset resurssit ovat heikentyneet. Irtisanomisen toteutumisen riski on taloudellisten paineiden lisääntyessä kasvanut.

Työssä jaksaminen ja siinä pärjääminen on noussut enemmän esille keskusteluissa ja työterveyden haasteissa. On jouduttu miettimään monin tavoin sitä, miten kirkonpalvelijan työtä voitaisiin keventää tai miten hänen viihtymistään ja jaksamistaan voitaisiin edistää.

Tukea antavan sielunhoidon menetelmät soveltuvien osin voisivat olla yksi mahdollisuus kirkonpalvelijan työn edistämiseen ja keventämiseen. Juuri tästä näkökulmasta haluan tarkemmin ja syvällisemmin lu-

ennoida Kirkonpalvelijat ry:n opinto- ja koulutuspäivillä Lahdessa tiistaina 25.6.2019 klo 10.00. Tavoitteenani on haastaa kirkonpalvelijoita miettimään, voisivatko he ottaa työkalupakkiinsa työvälineeksi tukea antavan sielunhoidon menetelmät sovellettuina heidän työtehtäviinsä.

*Keijo Toivanen
Kunniasuntio
Rovasti*

Yhteistoimintamenettelyn askelmerkit

Yhteistoiminnan tavoitteena on kehittää työyhteisöä yhä toimivammaksi ja tuloksekkaammaksi. Yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvia asioita ovat mm. henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavat muutokset työn organisoinnissa, esimerkiksi liikkeen luovutus tai ulkopuolisen työvoiman käyttö sekä yksittäiseen työntekijään kohdistuvat olennaiset työtehtävien muutokset tai siirrot tehtävistä toiseen.

Laajakantoiset tuotannollisista tai taloudellisista syistä suunnitellut irtisanomiset, lomautukset sekä osa-aikaistamiset käsitellään yhteistyötoimikunnassa ns. edustuksellisena tuta-käsittelynä, tai yhteistoimintakouksessa yhdessä kaikkien työntekijöiden kanssa. Yksittäisiin työntekijöihin kohdistuvat tuotannollisista tai taloudellisista syistä suunnitellut irtisanomiset, lomautukset sekä osa-aikaistamiset käsitellään ensisijaisesti työnantajan ja työntekijän tai työyksikön työntekijöiden kesken ns. välittömänä tuta-käsittelynä. Käsittelystä on laadittava pöytäkirja, josta käy ilmi käsittelyn ajankohta, siihen osallistuneet henkilöt, sen tulos ja mahdolliset osapuolten eriävät kannanotot. Pöytäkirjan tarkastavat ja varmentavat allekirjoituksillaan läsnä olleet henkilöt.

Työnantajan on kirjallisesti ilmoitettava tuta-menettelyn käynnistämisestä ja asiasisällöstä viimeistään viisi päivää ennen neuvottelujen aloittamista. Varsinaisen tuta-menettelyn vähimmäisaika on 14 kalenteripäivää. Työnantaja ei voi tehdä yt-menettelyn piiriin kuuluvasta asiasta päätöstä ennen kuin se on käsitelty niiden henkilöiden kanssa tai heidän edustajiensa kanssa, joita asia koskee.

Irtisanomiseen tähtäävässä yhteistoimintamenettelyssä on selvitettävä, ovatko työntekijän pääasial-

liset tehtävät lakanneet olennaisesti ja pysyvästi, ja saavutetaanko irtisanomisella riittävä kustannussäästö. Palvelussuhdetta ei saa irtisanoa, jos työntekijä on sijoitettavissa tai koulutettavissa toisiin tehtäviin. Työnantajan on myös selvitettävä, miten työtehtävät hoidetaan palvelussuhteen päättymisen jälkeen. Jos työnantaja on vedonnut irtisanomisperusteena seurakunnan huonoon taloudelliseen tilanteeseen, toiminnan kannattavuuden heikentymisen pitää olla riittävän pitkäaikaista. Pelkkä budjetin alittuminen ei oikeuta irtisanomiseen.

Työnantajan esittäessä tuta-menettelyssä toimenpiteitä, jotka voivat johtaa henkilöstön irtisanomiseen, lomauttamiseen tai osa-aikaistamiseen, on neuvotteluesitys toimitettava kirjallisesti työvoimatoimistolle viimeistään tuta-menettelyn alkaessa. Työnantajan on selvitettävä yhdessä työvoimaviranomaisten kanssa työllistymistä tukevat julkiset työvoimapalvelut ja esitettävä toiminta-

periaatteet, joilla tuetaan työntekijöiden oma-aloitteista hakeutumista muuhun työhön tai koulutukseen irtisanomisajan kuluessa.

Kirkon yhteistoimintasopimukseen on kirjattu tavoitteita ja menettelytapoja, joiden pitäisi olla työpaikoille tuttuja. Näin ei kuitenkaan ole, yhteistoiminta ei läheskään aina toimi. Vastoin sopimuksen tavoitetta yhteistoimintamenettely ei ole muuttunut eläväksi käytännöksi.

Yhteistoimintalain uudistamisen yhteydessä onkin hyvä miettiä, pitäisikö evankelis-luterilaisen kirkon luopua omasta yhteistoimintasopimuksesta ja siirtyä yhteistoimintalain piiriin. Lain tasolla yhteistoiminta on pakollista työnantajan ja henkilöstön välistä jatkuvaa vuorovaikutusta. Se on osa henkilöstöjohtamista.

*Aurinkoista kesää sinulle
toivottaen*

*Paula Aaltonen
toiminnanjohtaja*

Juhannus - hengellinen harjoitus kukkia kerätessä

Kukkakimppu, rakkaudesta, ilosta, rauhasta, kiitollisuudesta...

Kun olin lapsi, mummoni kertoi minulle vanhasta juhannusperinteestä, joka liittyi rakkauteen ja tulevaan aviopuolisoon. Juhannusyönä kerättiin yhdeksän erilaisen kukan kimppu ja laitettiin se tyynyn alle. Uniin piti sitten ilmestyä tuleva elämänkumppani, rakastettu.

Nykyisin teen juhannusaattona kävelyretken ja poimin kukkia ystävien ja perheen yhteiseen juhannuspöytään. Kukkia kerätessäni ajattelen yhdeksää Hengen hedelmää: rakkautta, iloa, rauhaa, pitkämielisyyttä, hyvyttä, ystävällisyyttä, uskollisuutta, lempeyttä ja itsehillintää (Gal. 9:22).

Miten minussa ja elämässäni toteutuvat Hengen hedelmät? Löytyykö rakkautta, iloa ja pitkämielisyyttä? Mitkä ominaisuudet minussa ovat vahvoja? Ja missä saisin kasvaa ja kehittyä? Löydänkö yhdeksän kukkaa ja yhdeksän ominaisuutta itseltäni? Vai onko joku muu ominaisuus tyystin kuihtunut pois? Tunnistanko jotakin ihan päinvastaista: välinpitämättömyyttä, kärsimättömyyttä, katkeruutta?

Voin pyytää itselleni hyviä ominaisuuksia ja kiinnittää huomiota siihen, miten ne toteutuvat elämässäni. Kiitollisuusharjoituksen voin aloittaa keräämällä kimpun kukkia kiitokseksi elämästä, kaikesta hyvästä, mitä olen saanut vastaanottaa elämässä-

ni tai kiitokseksi juuri tästä keskikesän hetkestä.

Keskikesän juhla, juhannus, liittyy yllättäen joulun. Juhannuksena juhlietaan Johannes Kastajaa, jonka syntymästä enkeli Gabriel kertoi Marialle ilmestyessään ja ilmoittaessaan Jeesuksen syntymästä.

Johannes Kastaja oli saanut kutsun kulkea Jeesuksen edellä, tien aukaisijana. Kuka on ollut sinun elämäsi suunnannäyttäjäksi, edellä kulki- ja? Ja mihin sinua kutsutaan? (Luuk. 1:26, 36).

Pirjo Kantala

Puheenjohtaja

Ai niin, joko se on ylihuomenna? Nimitäin liiton puheenjohtajan vaali? Kukahan mahtais olla sopivin. En toki tiedä, ketkä ovat ehdollakaan, mutta paras on valittava.

Onhan järjestömme kirkon tärkeimmistä. Suntiohan laittaa kirkon viimeisen päälle kuntoon kirkkovuoden ajan mukaisesti. Ja tietysti myös sakkastin, puhumattakaan ovipielistä ja monista yksityiskohdista aina liturgisten värien mukaan. Jos penkkiin raosta löytyy jotain, tekohampaita tai omia virsikirjoja, silmälasia tai muuta, suntion ammattitaitoon kuuluu tunnistaa istuja perinteisen paikan mukaan tai muuta tarkkailua käyttämällä. Kolehdkinkanto on hyvä tarkkailun täsmämiselle.

Kirkonpalvelijan tehtäviin kuuluu paljon sellaista, jota tavallinen kirkkovieira ei arvaakaan. Toki vakiokävi-

jät kyllä tiedostavat ja arvostavat aina polvesta polveen. Samaa ajoitusta löytyy paljon myös kirkonpalvelijoissa. Olen itsekin jo kolmannessa polvessa kotitemppelissäni.

Pitää löytää sellainen ehdokas, jonka näkökulma on laajempi. Joka tietää, että ote puheenjohtajan nuijasta on hieman erilainen kuin kolehtihaavista tai luudan varresta. Lumikolasta puhumattakaan. Siinä tarvitaan henkilökemian korkeaa koulutusta kokemuksen tai luonteen mukaisesti, Ihmisen käsittelytaitoa aina piispasta kirkkomummeliin. Viimeksimainittu ehkä tärkein. On tunnettava kirkkolakia hieman kansilehtiä edemmäs ja taaemmas. Valinnoissa on huomioitava monia, tavalliselle kousedustajalle laajempia yhteyksiä.

Paneuduin omaan ehdokkaani osuuteen virkakuntani kollegoista va-

litsemiini ehdokkaihin luottaen tuntemukseeni monen vuoden ja seurakunnan ajalta. Löytyihän siihen ikätovereita ja jopa yksi kansakoulukaverikin sekä pari muihin tuttuihin vaikiarmeijan asetoveria, joiden kanssa tavattiin sitten rovastikunta- ja hiipakuntayhteyksissään. Kiitollisuudenvetkakin joissakin vaikutti.

Panin ehdokkaani paperille muistijärjestykseen ja palasin päiväkahvin ja nokosten jälkeen arvioimaan, ottaakseni yhteyttä muihin tuttuihin valitsijoihin. Lopputulos yllätti!

Kaiken pohtimani jälkeen katsoin nöyränä peiliin ja totesin, että päätin pyytää naapuriseurakunnan kollegaa ehdottamaan – niin – itseäni!

Snap

Juhannuksena muistetaan erämaassa elänyttä Johannes Kastajaa

Juhannus on saanut nimensä Johannes Kastajasta, jonka syntymää muistetaan juhannuksena. Kristillisessä traditiossa Johannes Kastajaa pidetään Jeesuksen serkkuna.

Johannes Kastaja eli Jumalalta tulevan sanoman välittäjänä erämaassa, jossa hänen ravintonsa koostui heinäsiirkoista ja hunajasta. Johannes Kastaja kuvataan usein pitkähiuksisena ja kamelinkarvaviittaan pukeutuneena. Johanneksen tavoin monet juutalaiset vetäytyivät erämaahan meditoimaan ja opettamaan seuraajiaan. Poikkeuksellista Johanneksen erämaaliikkeessä oli se, että

hän kastoi seuraajiaan ja vaati käntymystä.

Juhannusta alettiin viettää 400-luvun alkupuolella, ja sitä vietetään kuusi kuukautta ennen joulua, sillä Johannes Kastajan uskotaan syntyneen puoli vuotta ennen Jeesusta. Nykyisin juhannusta vietetään kesäkuun 19. päivää seuraavana lauantaina, tänä vuonna 22.6.

Pohjolassa juhannukseen liittyy valoisa kesäyö, joka antaa juhalle oman merkityksensä. Päivän liturginen väri on valkoinen. Juhannusköivut ja seppeleet symboloivat Jumalan luomistyön ihmeellisyyttä.

Lutherin kynästä

Luther käsittelee juhannuspäivän Vanhan testamentin lukukappaletta postillassaan vuodelta 1522.

Ääni huutaa: "Raivatkaa autiomaahan Herralle tie! Tasoittakaa yli aron valtatie meidän Jumalallemme!" (Jes. 40:3)

"Johannes Kastajan varsinainen tehtävä oli tasoittaa tietä Kristukselle ja saada koko maailma nöyrymään sanomalla, että he ovat syntisiä, kadotettuja, kirottuja, köyhiä, puutteenalaisia, kurjia ihmisiä. Jo-

kainen elämä, työ ja sääty, näyttivät ne vaikka kuinka pyhiltä, kauniilta tai hyviltä, ovat kirottuja, jollei Kristus, Herra, asu, vaikuta, toimi ja elä niissä; hän vaikuttaa kaikki ja kaikessa uskon voimalla... Missä saarnataan, että kaikkien ihmisten työ ja elämä eivät ole mitään, siellä kuuluu Johanneksen aito ääni erämaassa ja kristillisen opin selkeä ja puhdas totuus. (Lainaus teoksesta "Yksin armosta. 365 päivää Martti Lutherin seurassa." Käännös Anja Ghiselli. Kirjapaja 2010, s. 307).

Mitä tarkoittaa

Pyhä

Suomen kielen sanan "pyhä" alkuperä on kielitieteellisesti kiistelty. Sanakirjat antavat pyhän selitykseksi esimerkiksi maallisen yläpuolella oleva, kunnioitettava, palvot-

tava tai pelättävä. Raamatun heprean vastaava termi tarkoittaa "erotettua".

"Pyhästä" johtuvat myös verbi "pyhittää" ja substantiivi "pyhimys".

Idän kirkko tosin puhuu mieluummin "pyhistä".

Pyhä viittaa juutalais-kristillisesä perinteessä varsinaisesti Jumalaan, pyhyden lähteeseen. Kaikki pyhyys tulee Jumalalta, pyhittäen myös kaikkea Hänelle kuuluvaa. Pyhä on permillään vapistuttava ja lumoava mysteeri.

10 KÄSKYÄ HÄIRINNÄN ESTÄMISEKSI

1. Pidä kiinni omasta hyvästä käytöksestäsi
2. Älä hyväksy huonoa käytöstä
3. Muista pyhittää työrauha ja hyvinvointi
4. Kunnioita työtoveriasi, alaistasi ja esimiestäsi
5. Älä koskaan satuta fyysisesti tai henkisesti
6. Älä lähentele, kypälöi tai kerro rivoja vitsejä työpaikalla
7. Älä varasta lähimmäisesi itsekunnioitusta
8. Älä lausu väärää todistusta lähimmäisestäsi vähättelemällä tai valehtelemalla
9. Älä tavoittele lähimmäisesi kehoa tai seksuaalisuutta
10. Älä tavoittele lähimmäisesi työtehtäviä, työpistettä, palkkaa, äläkä mitään mikä hänelle kuuluu.

10 TEESIÄ HÄIRINNÄN LOPETTAMISEKSI

1. Häirintä ei kuulu työpaikalle
2. Työpaikalla kannustetaan sanomaan vastalause heti, kun kokee tullessa häirityksi tai kun on toipunut häirinnän aiheuttamasta hämmennyksestä
3. Häirinnästä on syytä ilmoittaa myös esimiehelle
4. Esimiehellä on velvollisuus puuttua häirintään heti
5. Jokaisella työntekijällä pitää olla tiedossa, kehen häirintätapauksessa voi ottaa yhteyttä
6. Jos häiritsijä on oma esimies, pitää olla tiedossa joku muu henkilö, johon voi ottaa yhteyttä
7. Avoin keskusteluilmapiiri helpottaa vaikeidenkin asioiden ottamista esille
8. Suunnitellaan yhdessä oman työpaikan ilmapiirin kehittämistä hyvästä vielä paremmaksi
9. Korjataan omaa käytöstä palautteen perusteella, huonoa käytöstä ei voi perustella huumorilla tai huonolla päivällä
10. Uskalletaan puolustaa itseä ja työtoveria.

Kirkon kuvapankki / Lahden seurakuntayhtymä. Kuvaaja Markku Lehtinen.

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus 2019

ARJA AURANEN

varapuheenjohtaja
puh. 040 541 9123
arja.auranen@evl.fi

HARRI KOSOLA

puh. 050 362 0059
harri.kosola@evl.fi

KARI HARTIKAINEN

sihteeri
PL 421, 70101 KUOPIO
puh. 050 520 7003
kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
kari.hartikainen@evl.fi

AMI HAAPANIEMI

puh. 044 270 3550
ami.haapaniemi@evl.fi

KIRSI ROMO

puh. 040 049 9300
kirsi.romo@evl.fi

ARTO TAMPIO

puh. 0400 296 239
arto.tampio@evl.fi

TOINI TISSARI

puh. 050 432 4530
toini.tissari@evl.fi

ANNA JÄKÄLÄ

puh. 044 719 1503
anna.jakala@evl.fi

JAAKKO KARHU

puh. 0400 185 296
jaakko.karhu@hotmail.com

Kirkon alat ry

- palveleva ammattiliitto

Asemamiehenkatu 2, 6. krs., 00520 HELSINKI

Puh. 0207 912 530

www.kirkonalat.fi

etunimi.sukunimi@kirkonalat.fi

Toimisto on avoinna ma-pe klo 9.00–15.00.

Paula Aaltonen

Toiminnanjohtaja

Toimiston johtaminen, hallinto- ja neuvotteluasiat

Puh. 00400 236 881

Chanthy Nybergh

Viestinnän koordinaattori

Digipalvelut ja visuaalinen viestintä

Puh. 040 508 6606

Anna-Maria Numminen

Lakimies

Evl ja ort. sopimusneuvonta ja -neuvottelut, lainopillinen

neuvonta, sosiaaliturva-asiat, liittojuristi

Puh. 040 504 0770

Pekka Pietinen

Lakimies

Evl ja kr. järjestöjen sopimusneuvonta ja -neuvottelut,

lainopillinen neuvonta, luottamusmieskoulutus

Puh. 040 775 3889

Ilona Lehmus

Alue- ja opiskelijatoiminta, liiton kurssit,

yhteydet järjestöihin ja kouluttaviin laitoksiin

Puh. 040 357 3981

Galina Voloshina

Toimistos sihteeri

Jäsenrekisteri, jäsenpalvelu, osoitteenmuutokset,

kurssi-ilmoittautumiset

Puh. 0400 882 012

Jaana Kovanen

Kirjanpitäjä

Talous, laskutus, jäsenrekisteri

Puh. 0400 214 437

KIRKKOPÄIVÄT

Kirkon tapahtumaviikonloppu kokosi 10 000 auringoiseen Jyväskylään 19.5.2019.

Kirkkopäivien ja Lähetysjuhlien yhteinen tapahtumaviikonloppu Jyväskylässä kokosi paikalle varovaisestikin arvioiden tavoitellut 10 000 kävijää. Erityisesti kirkon ja yhteiskunnan tilanteeseen ja arvoihin liittyvät keskustelut sekä monipuolinen kulttuuriohjelma kiinnostivat yleisöä. Striimattua ohjelmaa seurasi tuhansia katsojia.

Seuraavat Kirkkopäivät järjestetään Oulussa toukokuussa 2021.

Kuvassa Kirkkonpalvelijoiden edustajia, vasemmalta Antti Ruuskanen, Harri Kosola, Jaana Kovanen ja Maarit Ilonen.

Kuva: KP

Kirkkonpalvelija

Kuvaaja Jorma Ikonen.

*Jumala, sinä loit ihmeellisen maailmamme.
Metsän puut humisevat. Kasvit kurottavat oksiaan.
Pienet ja isot eläimet löytävät pesäkolonsa.
Linnut lentävät ja tuuli siirtää pilviä.
Kalaparvet uivat sinisessä vedessä.
Sinä annat ruoan ja juoman kaikille eläville.
Kiitämme sinua maailmasta, jonka olet luonut.
Auta meitä elämään ilman turhaa tavaraa ja kuluttamista.
Auta meitä rakastamaan ja varjelemaan luontoa.*

Tarja Albekoglu

Kirkonpalvelija

N:o 2/2019 – 66. vuosikerta

Julkaisija/Tilaukset:

Kirkonpalvelijat r.y. - Kyrkotjänare r.f.
Puh. 050 520 7003
E-mail: kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
<http://www.kirkonpalvelijat.fi>

Toimitus:

PL 421
70101 KUOPIO
Toimitussihteeri Kari Hartikainen

Lehden taitto:

Grano Oy, Kuopio, Jarmo Salonen
premedia.saka@grano.fi

Etu- ja takakannen kuvat:

Kari Hartikainen / Jorma Ikonen

Seuraava lehti:

ilmestyy ennen joulua

Toimituskunta:

Yhdistyksen hallitus

Ilmoitushinnat:

Kokosivu 350,-
1/2 sivua 200,-
1/3 sivua 150,-

ISSN-L 0355-8258